

MAKÜ
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

İDARİ-MALİ İŞLER DAİRE BAŞKANLIĞI

Son yıllardaki nüfus artışı nedeniyle doğal kaynaklar hızla tükenmeye başlamıştır. İhtiyaçların sonsuz olması ve doğal kaynakların kıt olması göz önüne alındığında kaynak kullanımında verimlilik ve atıklardan ekonomik yarar sağlama, yani atık yönetimine olan gereksinim kaçınılmaz hale gelmiştir.

Bu nedenle atık miktarının azaltılması, atık geri dönüşümünün sağlanması ve çevrenin korunması için yapılan çalışmaların sonucu olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı himayesinde "Sıfır Atık Projesi" uygulamaya başlamıştır.

Bu projeye hedeflenen;

- Savurganlık bilincinin önlenmesi,
- Kaynakların etkin kullanılması,
- Atık oluşma ve bırakılma nedenleri dikkate alınarak atık oluşumunun engellenmesi veya en aza indirilmesi,
- Atığın olması halinde ise kaynağında ayrılması ve geri kazanılmasının sağlanmasıdır.

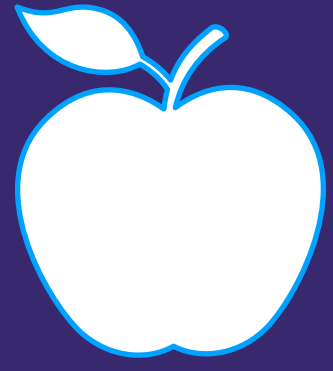
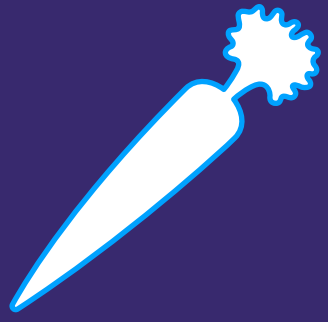
Tabi ki atık yönetiminin başarılı olmasında kamu ve özel sektör ortaklığı büyük önem kazanmaktadır. Bu kapsamda Üniversitemize de büyük görevler düşmektedir.

Yapılan bütün çalışmaların yurt genelinde başlatılabilmesi ve yürütülebilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca hazırlanan "Sıfır Atık Yönetmeliği" 12 Temmuz 2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu doğrultuda söz konusu yönetmelik gereği, Sıfır Atık Yönetim Sistemine geçiş uygulama takvimine göre "250 ve daha fazla öğrencisi bulunan eğitim kurumları ve yurtlarda 31 Aralık 2020 tarihine kadar" Sıfır Atık Yönetim Sisteminin kurulması gerekmektedir.

Üniversitemizde de sıfır atık yaklaşımının anlaşılmasını sağlamak, mevcut durumu ortaya koymak, sistemin aşamalı olarak yaygınlaştırılmasını ve sürdürülebilmesini sağlamak için sıfır atık sistemi kurulumu ile ilgili bir yol haritası hazırlanmıştır.

Öncelikle sıfır atık denilince ne anlıyoruz?

ATIK YÖNETİMİ:

Atık oluşumunun önlenmesi, atığın yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı, bertarafı ve izleme kontrol süreçlerini içeren bir yönetim biçimidir.

SIFIR ATIK UYGULAMASI:

İsrafın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden bertarafı hem maddesel hem de enerji olarak ciddi kaynak kayıplarının yaşanmasına neden olmaktadır.

SIFIR ATIK SİSTEMİ KURULUMU VE EÇBS (ENTEĞRE ÇEVRE BİLGİ SİSTEMİ) KAYIT İŞLEMLERİ:

“Sıfır Atık Bilgi Sistemine” veri girişleri [«https://ecbs.cevre.gov.tr/»](https://ecbs.cevre.gov.tr/) adresinden yapılmaktadır.

Ancak bunun için öncelikle,

- 1.Sıfır Atık Bilgi Sistemi Kullanıcıları EÇBS (Entegre Çevre Bilgi Sistemi) Kayıt İşlemlerini tamamlamalı,
- 2.Sistem tarafından otomatik oluşturulan formun çıktısına alarak, kaşe ve imzalı olarak “Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü” ne başvuru yapılmalıdır.
- 3.ECBS başvurunuz Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne onaylandıktan sonra «Sıfır Atık Bilgi Sistemine» [«https://ecbs.cevre.gov.tr/»](https://ecbs.cevre.gov.tr/) adresinden veri girişi yapılabilmektedir.

Sıfır Atık Sistemi kurum veya kuruluşların Sıfır Atık Sistemine dâhil olabilmesi için uygulaması gereken adımları şöyle sıralayabiliriz;

1. Çalışma Ekibinin Belirlenmesi
2. Mevcut Durum Tespiti
3. Planlama
4. İhtiyaçların Belirlenmesi ve Temin
5. Eğitim – Bilinçlendirme
6. Uygulama
7. Raporlama

1.Çalışma Ekibinin Belirlenmesi:

Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından ve izlenmesinden , bilgi akışının sağlanmasından, raporlama yapılmasından sorumlu olacak kişilerin belirlenmesidir.

*Çalışma ekibimiz mevcut duruma göre genişletebilir ya da çeşitlendirebilir. Çalışma ekibine akademisyen, idari sorumlular, öğrenci temsilcileri eklenebilir.

2. Mevcut Durum Tespiti:

Temel amacı oluşan atık türleri, miktarı ve oluşma sıklığının belirlenmesidir. Bu veriler ileride yapacağınız planlama aşamasında kullanılacaktır.

Sisteme geçiş yapılacak yerde;

- Çalışan personel sayısı (Toplam ve her bir alt birim)
- Hareketli nüfus (Eğitimci ve Öğrenci sayısı)

Oluşan atıkların;

- Kaynağı ve miktarı,
- Türleri ve özellikleri
- Oluşum sebepleri (atıkların önlenmesi ve azaltılmasında uygulanabilecek yöntemlerin belirlenmesinde önemlidir.)
- İlgili personel durumu
- Biriktirme, toplama ve taşıma yöntemleri
- Atık geçici depolama alanları
- Atıkların teslim edildiği belediye/geri dönüşüm tesislerine göre toplama sistemi ortaya konulmalıdır.

3. Planlama:

Etkin bir atık yönetimi için en önemli adım planlama aşamasıdır. Planlama aşamasında kurumun mevcut durumu esas alınarak kendine özgü bir termin planı hazırlanmalıdır. Termin planında ihtiyaçların belirlenmesi, ekipmanların temini, eğitim takviminin belirlenmesi ve uygulamanın başlangıcına yer verilmelidir.

4.İhtiyaçların Belirlenmesi ve Temin:

Her birim dikkate alınarak ihtiyaç duyulacak tüm ekipmanlar belirlenmeli, listelenmeli ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilmelidir. Her birim için gerekli olabilecek ekipmanların boyutları, hacimleri, sayısı ve yerleştirileceği noktalar belirlenmeli ve atıkların geçici olarak depolanacağı alan mevzuata uygun olarak kurulmalıdır.

5.Eğitim – Bilinçlendirme:

Ekipmanların temini tamamlandıktan sonra, uygulamadan verimli sonuç alabilmek için hedef kitlelere yönelik uygulamalı eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır. Hedef kitle olarak birim odak noktaları, temizlik görevlileri, bakım-onarım görevlileri, geçici depolama alanı görevlileri, tüm çalışanlar ve öğrenciler esas alınmalıdır.

6.Uygulama:

Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun aralıklarla yerleştirilir. Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri, ekipmanların üstüne, kolayca görülebilecek şekilde asılır. Biriktirme ekipmanı ve tanıtım materyallerinde renk skalasına dikkat edilmelidir.

7.Raporlama:

Bu aşamada uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla çalışma ekibi tarafından belli zaman aralıklarında izleme yapılır ve varsa uygulamanın aksamalar, eksiklikler veya iyileştirilmesi gereken yönler belirlenir, önlemler alınır. Uygulamadan elde edilen verilerin aylık ve yıllık olarak raporlanması gerekmektedir.

Sonuç olarak atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden bertarafı hem maddesel hem de enerji olarak ciddi kaynak kayıplarının yaşanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle 'Sıfır Atık Yönetim Sistemi'nin oluşturulması çevre kirliliğinin giderilmesi için gerekli maliyetlerin azaltılması bakımından da önemlidir.

Sıfır Atık Uygulaması Kazançları:

- İsrافی engellemek,
- Enerji tasarrufu,
- Hammadde,
- Prestij,
- Çevre koruma,
- Duyarlı tüketici,
- Kaynak yönetimidir.

Bütün bu çalışmaların sonucunda;

ATIK OLUŞUMUNU ÖNLEYECEĞİZ
TEKRAR KULLANACAĞIZ
KAYNAĞINDA AYRI TOPLAYACAĞIZ
VE GERİ DÖNÜŞTÜRECEĞİZ!

Teşekkürler!